

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานศึกษา สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพและปริมาณที่สอดคล้องกับ โครงสร้างระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้นั้น จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวทาง การจัดการศึกษา โดยมีการประสานงานและร่วมมือกับภาคเอกชนหรือสถานประกอบการในอันที่จะนำ ข้อมูลทางตรงซึ่งถือเป็นประสบการณ์จริงมาเป็นหลักในการจัดทิศทางหรือวางขอบเขตทางการศึกษา วิธีการที่จะได้รับข้อมูลจากสถานประกอบการเพื่อนำมาปรับสภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับ ความเป็นจริงของสังคมนั้นมีหลายวิธี การติดตามผลจากผู้สำเร็จการศึกษาที่ไปปฏิบัติงานในสถาน ประกอบการก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้สถานศึกษาได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ใช้ ผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นความสำคัญยิ่งในการบอกคุณภาพผลผลิตของสถานศึกษา (แสวง แสงสิงห์ ชัย, 2540, หน้า 2)

โดยปกติแล้วข้อมูลที่ผู้ติดตามผลจะได้รับทราบจากการติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ก็คือ จำนวนผู้ที่ได้งานแล้ว จำนวนผู้ที่ทำงาน จำนวนผู้ที่ไปศึกษาต่อ และทราบถึงอาชีพที่ผู้สำเร็จการ- ศึกษาออกไปทำงานว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอะไรบ้าง มีปัญหาในการทำงานมากน้อยเพียงไร ความรู้ที่ได้จากการฝึกฝนประสบการณ์ในสถานศึกษาเพียงพอหรือไม่ การติดตามผลเป็นขั้นตอนของ ข้อมูลย้อนกลับที่จะทำให้สถานศึกษารู้จุดบกพร่องของตนได้เป็นอย่างดี จะช่วยให้ทราบถึงคุณภาพของ ผู้สำเร็จการศึกษา (พนม ลิ้มอารีย์, 2533, หน้า 229)

เครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ทรัพยากรมนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคมประเทศชาติขึ้นมา ได้คืออาศัยการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ดังนั้นการจะนำระบบประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ให้ ได้ผลสิ่งที่จะต้องขาดไม่ได้ก็คือการประเมินคุณภาพการเรียนการสอนของสาขาวิชาโดยเน้นที่ประสิทธิภาพ การเรียนการสอน ซึ่งสามารถประเมินได้จากผลผลิตของการจัดการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่สำเร็จการ ศึกษานั่นเอง การติดตามผลบัณฑิตเป็นสิ่งที่สถานศึกษาควรจัดทำอย่างยิ่งโดยเฉพาะการจัดการ เรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชา ทางสถานศึกษาควรจะได้ติดตามดูว่าบัณฑิตสามารถปฏิบัติงานใน สาขาวิชาของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด เพื่อนำปัญหาข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ได้รับ จากผู้สำเร็จการศึกษาและจากสถานประกอบการมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการจัดการศึกษาพัฒนา หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานต่อไป (ศุภางค์ เทียนนิมิตร, 2542, หน้า 1- 2)

มหาวิทยาลัยพายัพ ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลให้จัดตั้งเป็นวิทยาลัยพายัพ เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2517 โดยเปิดสอนครั้งแรกในระดับปริญญาตรี 7 สาขาวิชา และระดับอนุปริญญา 1 สาขาวิชา ต่อมาวิทยาลัยพายัพได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนประเภทจากวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2527 และได้ดำเนินการพัฒนาในด้านการเรียนการสอนมาโดยลำดับจนถึงปัจจุบันเปิดสอนในระดับปริญญาตรี 8 คณะ 22 สาขาวิชา เปิดสอนภาคค่ำระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี และปริญญาตรี หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี และเปิดสอนระดับปริญญาโท 5 สาขาวิชา

ปี พ.ศ. 2528 ได้ขอจัดตั้งคณะบัญชี การเงินและการธนาคาร ซึ่งประกอบด้วย สาขาวิชาบัญชี และสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร ซึ่งทางสาขาวิชาการเงินและการธนาคารมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมวิชาการทางด้านการเงินและการธนาคาร
2. เพื่อที่จะผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความเข้าใจทางด้านการเงินและการธนาคารอย่างถูกต้อง
3. เพื่อสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพส่วนตัวหรือทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน
4. มีความรู้ ความสามารถ ในการวิเคราะห์ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ
5. มีจรรยาบรรณและศีลธรรมอันดีงาม พร้อมทั้งจะรับผิดชอบต่อสังคมโดยส่วนรวม
6. สามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งภายในและภายนอกประเทศ

(คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ, 2537-2539, หน้า 371)

การติดตามผลบัณฑิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยพายัพ จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นภาพสะท้อนให้ทราบว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปมีประสิทธิภาพการทำงานในระดับใด มีสิ่งใดบ้างที่สาขาวิชาต้องพัฒนาเพื่อให้ได้มาซึ่งบัณฑิตที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการติดตามผลบัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยพายัพ ที่สำเร็จในปีการศึกษา 2539 และ 2540 ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาติดตามผลของบัณฑิตในครั้งนี้ จะช่วยทำให้มองเห็นสภาพการจัดการศึกษาของสาขาวิชา ว่ามีความเหมาะสมกับความต้องการของสถานประกอบการมากน้อยเพียงใด และมีสิ่งใดที่จะได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อเป็นแนวทางการจัดการศึกษาของสาขาวิชา ให้มีความก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2539-2540 เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยพายัพ
2. เพื่อติดตามผลความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2539-2540 สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยพายัพ ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านประชากร
 - 1.1 บัณฑิตสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยพายัพ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2539 - 2540 หลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรต่อเนื่อง
 - 1.2 ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2539 - 2540 หลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรต่อเนื่อง
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ทำการศึกษา โดยพิจารณาใน 2 เรื่อง ดังนี้

 - 2.1 การจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร โดยศึกษา 3 ด้าน ดังนี้
 - 2.1.1 ความเหมาะสมของกระบวนการวิชาการที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน
 - 2.1.2 ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ
 - 2.1.3 ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน
 - 2.2 ความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยศึกษา 3 ด้าน ดังนี้
 - 2.2.1 ความสามารถทางวิชาการ
 - 2.2.2 เทคนิคและทักษะในการทำงาน
 - 2.2.3 บุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัว

นิยามศัพท์เฉพาะ

บัณฑิต หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยพายัพ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2539 – 2540 หลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรต่อเนื่อง และเป็นผู้ที่มีงานทำ

ผู้บังคับบัญชา หมายถึง หัวหน้างานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่บังคับบัญชา บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยพายัพที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2539 และ 2540

ความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต หมายถึง ความสามารถทางวิชาการ เทคนิคและทักษะในการทำงาน และ บุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัว

ความสามารถทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการนำเนื้อหาวิชาความรู้ที่ได้เรียนมานำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

เทคนิคและทักษะในการทำงาน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานนั้น ๆ ได้อย่างแม่นยำ และเกิดความชำนาญเฉพาะในงานนั้น ๆ

บุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัว หมายถึง สภาพนิสัยเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลที่แสดงออกมาให้เห็นได้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

เป็นข้อมูลในการที่จะพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยพายัพ เพื่อที่จะผลิตบัณฑิตในรุ่นต่อไปให้มีความสอดคล้องตามความต้องการของสถานประกอบการตลาดแรงงาน